

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j° 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen de mandaatgroep Rechterlijke macht en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van de organen van de rechterlijke macht op het beleidsterrein Rechterlijke macht, over de periode vanaf 1950

Den Haag, juli 2006
dr. A.H. Poelwijk

INLEIDING

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basisselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen).

Het BSD fungeert als nieuw selectie-instrument voor de zorgdragers op het beleidsterrein Rechterlijke macht voor de periode vanaf 1950.

De volgende bestaande selectielijst van de Minister van Justitie wordt ingetrokken:

“Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de Minister van Justitie en de onder hem ressorterende actoren op het beleidsterrein rechterlijke macht vanaf 1950” vastgesteld bij beschikking van de Minister van Justitie en de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 11 november 2002 (kenmerk C/S/02/3738); gepubliceerd in de *Staatscourant* d.d. 16 januari 2003, nr. 11 en d.d. 20 februari 2003, nr. 36 (rectificatie)

REIKWIJDE VAN DIT BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de volgende actoren:

- Hoge Raad
- Gerechtshof
- Arrondissementsrechtbank
- Kantonrechter
- Rechter-commissaris
- Openbaar Ministerie
- Griffie
- Partijen
- Opsporingsambtenaar
- Curator
- Minister van Justitie

TOTSTANDKOMING BSD

Deze selectielijst is gebaseerd op het rapport institutioneel onderzoek R.P.B.A. Dingemans, R.W. Steensma, *Gedeelde geschillen. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rechterlijke macht vanaf 1950* (Den Haag 2000).

In de periode 2000-2001 is reeds driehoeksoverleg gevoerd over een BSD dat was gebaseerd op dit RIO. Als resultaat hiervan is op 11 november 2002 dit BSD bij gezamenlijke beschikking van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister van Justitie (kenmerk C/S/2002/3738) (gepubliceerd in de *Staatscourant* d.d. 16 januari 2003, nr. 11 & 20 februari 2003, nr. 36) vastgesteld.

Binnen het landelijk archiveren overleg van de Rechterlijke Organisatie is na 2002 het idee ontstaan om het BSD dat op 11 november 2002 is vastgesteld, te actualiseren. Een aantal lacunes in de lijst en een aantal wijzigingen in wet- en regelgeving maakten actualisatie noodzakelijk.

Voordat het geactualiseerde BSD het vaststellingstraject kon ingaan, moest een probleem met betrekking tot het zorgdragerschap worden opgelost. De nieuwe wet op de Rechterlijke Organisatie van 2002 leidt ertoe dat de Minister van Justitie alleen nog zorgdrager is voor de archieven die worden gevormd door de Hoge Raad en het Openbaar Ministerie. De archieven van de hoven, de rechtbanken en de overige rechtsprekende colleges vallen niet meer onder de verantwoordelijkheid van de Minister. Het in 2002 vastgestelde BSD viel nog wel volledig onder het zorgdragerschap van de Minister van Justitie.

Na overleg en onderzoek is besloten om het zorgdragerschap te beleggen bij een werkgroep van betrokken medewerkers binnen de gerechten, de *mandaatgroep*. Deze mandaatgroep vertegenwoordigt alle actoren die zijn opgenomen in het geactualiseerde BSD. De schriftelijke bevestiging van het afstand doen van het zorgdragerschap van de actoren is in het bezit van de mandaatgroep.

Op 26 augustus 2005 is door de mandaatgroep het geactualiseerde Basisselectiedocument (BSD) voor het beleidsterrein rechterlijke macht aan het Nationaal Archief gestuurd, met het verzoek het driehoeksoverleg te openen.

Dit concept-BSD is sindsdien, n.a.v. het besprokene tijdens het driehoeksoverleg, aangepast en aangevuld.

DRIEHOEKSOVERLEG

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond schriftelijk plaats tussen november 2005 en juni 2006.

Aan het driehoeksoverleg werd door de volgende personen deelgenomen:

mr. F.W.M. van den Emster, voorzitter mandaatgroep, als beleidsdeskundige;
mr. P. Bary, directeur beheer centrale raad van beroep Utrecht, lid mandaatgroep, als beleidsdeskundige;
drs. E. Koopmans, directeur beheer rechtbank Assen, lid mandaatgroep, als beleidsdeskundige;
P. Giezen, secretaris mandaatgroep, als archiefdeskundige.

als vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris:

dr. A.H. Poelwijk, medewerker Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief

Aangezien de vaststelling van de eerste versie van het BSD *Rechterlijke macht* pas recent (2002/2003) heeft plaatsgevonden, en aangezien de huidige actualisatie weliswaar een aantal aanpassingen en aanvullingen, maar geen wijzigingen in de tijdens het vorige driehoeksoverleg overeengekomen structuur van het BSD en systematiek van selectie impliceert, is er in overleg met de mandaatgroep voor gekozen om de selectielijst niet opnieuw aan een materiedeskundige voor te leggen.

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
<i>1. Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
<i>2. Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
<i>3. Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
<i>4. Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
<i>5. Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
<i>6. Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen uit de mandaatgroep. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

INHOUDELIJK VERSLAG

Algemeen

Reikwijdte van het BSD

De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief benadrukt dat in de inleiding van de selectielijst ondubbelzinnig duidelijk moet worden gemaakt dat het geactualiseerde BSD zich niet beperkt tot één beleidsterrein, maar alle handelingen bevat die betrekking hebben op de procedures van de rechterlijke organisatie. Verwijzingen naar handelingen op andere beleidsterreinen kunnen daardoor vervallen. Het BSD wordt in deze zin aangepast.

Wel moet de mandaatgroep uitzoeken of en in hoeverre er handelingen van de rechterlijke macht in verschillende beleidsterrein-specifieke selectielijsten reeds zijn vastgesteld. Deze handelingen moeten namelijk bij het vaststellen van het geactualiseerde BSD Rechterlijke macht worden ingetrokken.

Dit blijkt uitsluitend het geval te zijn bij de selectielijst op het beleidsterrein Gratie. De betreffende handelingen worden opgenomen in het BSD in een aparte paragraaf binnen het hoofdstuk "Handelingen strafproces".

Dubbele waardering handelingen

Op verzoek van de vertegenwoordiger van het Nationaal Archief is bij de handelingen waarvan de neerslag deels voor blijvende bewaring en deels voor vernietiging in aanmerking komen, deze gesplitste waardering in zijn geheel bij waardering en niet bij opmerking opgenomen.

De opmerkingen bij deze handelingen zijn ook niet altijd even duidelijk. Het is van belang te expliciteren wat er wel en wat er niet bewaard gaat worden van de neerslag die onder een handeling ressorteert.

Nieuw toegevoegde handelingen

Het Nationaal Archief dringt erop aan dat de nieuwe handelingen die in het geactualiseerde BSD zijn opgenomen alle een nieuw eigen nummer moeten krijgen. Deze wijzigingen worden in het BSD doorgevoerd.

Handelingen

Handeling 290 *Het registreren van zaakgerichte documentatie m.b.t. beleid en de uitvoering daarvan*

De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief merkt op dat een waardering "V originelen na scanning B" niet mogelijk is. De waardering van een handeling geschiedt op grond van de waarde van de neerslag, ongeacht haar vorm. Deze waardering kan daarom niet wijzigen na het scannen van originele papieren bescheiden. Besloten wordt de waardering van handeling 290 aan te passen tot "V, 7 jaar", aangezien het hier slechts om registratie van documentatiemateriaal gaat.

Handeling 6 *Het bepalen van de datum en het tijdstip waarop een zaak op de zitting of in de raadkamer behandeld wordt*

Door de vertegenwoordiger van het Nationaal Archief worden vraagtekens geplaatst bij de opmerking, "Voorwaarde bij vernietiging is wel dat de gegevens in het digitale systeem toegankelijk bewaard blijven", die in het NB. bij de waardering is opgenomen. Wanneer een handeling met V wordt gewaardeerd, dient alle neerslag van die handeling (op termijn) vernietigd te worden. Hij stelt voor het

BSD aan te passen zodat duidelijk is dat alle neerslag van handeling 6 op termijn wordt vernietigd, en dat het digitale toegangssysteem waarvan gebruik wordt gemaakt, bewaard blijft op grond van de waardering van handeling 4. Het driehoeksoverleg gaat akkoord.

Handeling 161 *Het beslissen tot verder vervolgen in strafzaken in eerste aanleg* en **165** *Het beslissen inzake strafzaken in eerste aanleg*

De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief constateert dat de opmerking die in het BSD is opgenomen met betrekking tot de neerslag van deze handelingen ("alleen het volledige dossier bewaren bij schuld aan ongevallen met dodelijke afloop c.q. zwaar lichamelijk letsel") niet is doorgevoerd in de waardering. Besloten wordt om dit in de B7-waardering bij beide handelingen expliciet te vermelden. De waardering van handeling 161 wordt "B (7), met uitzondering van verkeersovertredingen zonder dodelijke afloop c.q. zwaar lichamelijk letsel (V, 7 jaar)" en de waardering van handeling 165 wordt "B (7) indien schuld aan ongevallen met dodelijke afloop c.q. lichamelijk letsel & indien het vonnis is gemotiveerd; V, 7 jaar voor overige neerslag". Het driehoeksoverleg gaat akkoord.

Handeling 302 *Het in depot bewaren van algemene voorwaarden van bedrijven en instellingen*

De mandaatgroep wil deze handeling waarderen met een B. In de regel worden deze gegevens namelijk bij de meeste arrondissementsrechtbanken nog na 20 jaar opgevraagd.

De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief is het met deze waardering niet eens. De neerslag van handeling 302 behoort op het beleidsterrein Rechterlijke macht niet tot de hoofdlijnen van het handelen en is daarnaast niet van cultuurhistorisch belang. De archiefbescheiden komen dan ook niet in aanmerking voor overdracht naar het Nationaal Archief. Dat het materiaal nog na 20 jaar wordt geraadpleegd, doet daar niets aan af. Wel staat het de mandaatgroep vrij om een lange V-termijn aan de handeling toe te kennen. Besloten wordt de handeling te waarderen met "V, 100 jaar".

Handeling 87 *Het indienen van een verzoekschrift*

De heer Giezen deelt mee dat op voorstel van het DB van de arrondissementsrechtbanken machtigingen van inbewaringstelling met B (7) zouden moeten worden gewaardeerd. De vertegenwoordiger van het Nationaal Archief vraagt zich af of deze machtigingen van inbewaringstelling deel uitmaken van de verzoekschriften van krankzinnigen (BOPZ) die behoren tot de neerslag van handeling 87. Dan zou de bedoelde waardering nog bij handeling 87 in het BSD moeten worden verwerkt.

De waardering van handeling 87 wordt gewijzigd in B (7). In de opmerking bij de handeling wordt opgenomen dat de verzoekschriften van krankzinnigen (BOPZ) alsmede de machtigingen van inbewaringstelling behoren tot de neerslag van handeling 87. Het driehoeksoverleg gaat akkoord.

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.

Het verslag is in juli 2006 ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemers aan het driehoeksoverleg. Allen hebben zich akkoord verklaard met het voorgelegde verslag.